

Beschrijving

Dit pakket wordt toegepast op percelen in het kleinschalige cultuurlandschap en in stroomdalgraslanden met botanische potentie. Het bevindt zich in een tussenfase van de ontwikkeling. In veel gevallen dient het dominantstadium van bijvoorbeeld witbol of grote vossenstaart doorbroken te worden. Door het dominante gras op het moment vlak voor de bloei af te maaien (half mei) wordt de verschraling versneld en deze fase doorbroken. Het pakket wordt ook toegepast in rivierkommen die gekenmerkt wordt door een wat ruigere begroeiing waar vaker gemaaid mag worden. Uiteindelijk heeft een goed ontwikkeld botanisch grasland een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. Er komt weinig productie vanaf en het wordt vaak gebruikt voor droge koeien of pinken. Een of meer aansluitende botanische hooilanden zijn bij voorkeur maximaal 3 ha groot. Wanneer het een groter aaneengesloten open gebied betreft, dan wordt in samenspraak met de veldcoördinator het gebied aangekleed met heggen, struweel of bomen.

Werkwijze

Het eerste jaar dat een perceel volgens dit pakket wordt beheerd, wordt het beoordeeld door de ecooloog. Hierbij wordt onder meer gekeken naar de landschappelijke ligging en de mate van verschraling. Op basis van de ecologische beoordeling kan het beheer voortgezet, gewijzigd of gestopt worden.

Dit botanische ontwikkelbeheer wordt voor maximaal 6 jaar afgesloten. Wanneer binnen 6 jaar de kruidenrijkdom niet voldoende is toegenomen voor het volledige botanische pakket, is maatwerk vereist of wordt het beheer gestopt.

Pakketvoorwaarden

1. Het gewas wordt jaarlijks zoveel mogelijk, maar minimaal 2 keer gemaaid en afgevoerd.
  - a. De eerste maaisnede vindt plaats wanneer het gras in de aar schiet, rond de eerste week van mei.
  - b. De tweede maaisnede vindt na 15 juni plaats.
2. Beweiding is van 1 maart tot 1 augustus niet toegestaan. Van 1 augustus tot 1 maart is beweiding toegestaan naar draagkracht, met een maximale veebezetting van 2 GVE. Eventuele gerichte drukbegrazing is mogelijk in overleg met de veldcoördinator.
3. Indien aanwezig, moet het vee over de gehele oppervlakte van de beheereenheid worden verspreid. Periodiek overzetten van vee binnen de beheereenheid met behulp van (tijdelijke) rasters is alleen toegestaan voor botanische doeleinden, in overleg met de veldcoördinator
4. Bijvoeren is niet toegestaan.
5. Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober (groeiseizoen).
6. Het perceel heeft voldoende ecologische waarde of potentie.
7. De beheereenheid wordt niet bemest, bekalkt en er wordt geen bagger opgebracht.
8. (Sloot)maaisel moet binnen een maand zijn afgevoerd.
9. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
10. Bloten en klepelen is niet toegestaan.
11. Bestrijding van haarden akkerdistel, ridderzuring, jakobskruid en invasieve exoten is verplicht.
12. Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid en met toestemming van de veldcoördinator.

Pakketten Veluwe | Utrecht Oost**Vergoeding per ha per jaar**

A13b.18.01 | A13b.23.01 Botanisch hooiland - Ontwikkelbeheer € 1.130,-

---

Toelichting GVE (Grootvee-eenheid):

Stieren, koeien en andere runderen ouder dan 2 jaar 1,00 GVE

Paardachtigen ouder dan 6 maanden 1,00 GVE

Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar 0,60 GVE

Runderen jonger dan 6 maanden 0,40 GVE

Schape, lammeren en geiten 0,15 GVE
